

FOLK & KULTUR

ÅRBOG FOR
DANSK ETNOLOGI OG
FOLKEMINDEVIDENSKAB

1972

FOLK OG KULTUR

ISBN 87 500 1231 2

NIELSEN & LYDICHE (M. SIMMELKJÆR)
KØBENHAVN

FOLK OG KULTUR

ÅRBOG FOR DANSK
ETNOLOGI OG FOLKEMINDEVIDENSKAB

1972

UDGIVET AF FORENINGEN »DANMARKS FOLKEMINDER»
AKADEMISK FORLAG . KØBENHAVN

Udgivet med støtte af Arthur Christensens og bustrus folkemindesfond

Redaktion:

Laurits Bødker (hovedredaktør)

Iørn Piø (anmeldelser)

Alan Hjorth Rasmussen (nyt fra forskningen)

Christian Lisse

George Nellesmann

Bjarne Stoklund

Indhold

Forord	7
Karsten Biering: Gravlys i Danmark	9
Ellen Damgaard: Købmand og borger	25
Bengt Holbek: Strukturalisme og folkloristik	51
Alan Hjorth Rasmussen: Vorupør Fiskerkompagni	65
Birgitte Rørbye: »Det sker jo sommetider, at jeg oplever ting«	85
Age Skjelborg: Brugsmusik i subkultur	95
Carsten Hess: Kridtstenshusene på Stevns	113
Nyt fra forskningen	151
Karlboundersøgelsen (L. Bødker) 151. – Gladsaxeundersøgelsen (A. R. Nielsen & I. Tolstrup) 152. – Bredeundersøgelsen (P. Ottosson) 153. – Skælskørundersøgelsen (G. Nellemann) 154. – Torupundersøgelsen (P. Ludvigsen) 154. – Bordingundersøgelsen (N. W. Lund) 156. – Registrering af indberetningerne til amterne (K. Prange) 158. – Terminologileksikon (B. Holbek) 159. – Datering af skilingsviser (H. H. Hansen & E. Meiling) 159. – Traditionsstof før 1818 (I. Piø) 163. – Folkelig brugsmusik på Djursland og Anholt (Å. Skjelborg) 165. – Sanghistoriske arbejder (K. Clausen) 167. – Højskolen og den folkelige sangtradition ca. 1840-1910 (K. Byberg) 169. – Visesang – vise-sangere (Sv. Nielsen) 170. – Projekt Jesus (L. Bødker) 172. – Bryllup og giftermål på Anholt (M. Brandt) 179. – Helligtrekongersløb (C. Bregenhøj) 180. – Arbejderbevægelsens festtraditioner (F. Hemmersam) 181. – De danske forsamlingshuses tilkomst og funktion i lokalsamfundet i perioden 1870-1970 (M. Balle-Petersen) 182. – Primitiv bondebagning (K. Jensen) 183. – Etablering af Nordsøfiskeriet (A. Hj. Rasmussen) 183. – Sejlads og fiskeri i marsken (A. Møller) 184.	
Anmeldelser	185
Sven B. Ek: Nöden i Lund (M. Therkildsen) 185. – Ellen Damgaard & Poul Høst Moustgaard: Et hjem – en familie (M. Lundbæk) 187. – Carsten Bregenhøj: Etnologisk interviewteknik (G. Nellemann) 190. – Dag Strömbäck, etc. [red.]: Biographica. Nordic Folklorists of the Past (E. K. Mathiesen) 191. – Iørn Piø: Folkeminder og traditionsforskning (B. S. Jørgensen) 195. – Bente Gullveig Alver: Heksetro og trolddom (L. Thilo) 197. – Sven Hakon Rossel: Den	

litterære vise i folketraditionen (K. Biering) 199. – Palle Friis, m. fl.: De næsten ukendte. Skilderier fra 1800-årene (H. Poulsen) 203. – Ole Warthoe-Hansen: Randers håndværkerlav (P. Strømstad) 204. – Olof Hasslöf, etc. [red.]: Sømand, fisker, skib og værft (A. Hj. Rasmussen) 206. – Knud Lauritzen: Ribes skibsfart efter 1850 (P. O. Christiansen) 208. – Peder Skelmose: Fiskerdreng fra klitten (P. O. Christiansen) 210. – Nils-Arvid Bringéus [red.]: Arbete och redskap (H. Rasmussen) 211. – Ellen Andersen: Folkedragter i Nationalmuseet (U. Thyrring) 212. – Anna Maja Ny-lén: Folkdräkter ur Nordiska Museets samlingar (U. Thyrring) 213. – Nils-Arvid Bringéus [ed.]: Mat och Miljö; Nils-Arvid Bringéus [ed.]: Ethnologia Scandinavica; Nils-Arvid Bringéus [ed.]: Skånska matvanor (B. Stoklund) 215. – Ellen Andersen: Bordskik, spisevaner og borddækning gennem tiderne (H. Rasmussen) 217. – Peter Riismøller: Sultegrænsen (P. H. Moustgaard) 218. – Kai Ditlev Sievers: Volkskultur und Aufklärung im Spiegel der Schleswig-Holsteinischen Provinzialberichte (A. Steensberg) 220. – Sven Møller Kristensen & Preben Ramløv: Børne- og ungdomsbøger; Ellen Buttenschön: Laura Ingalls Wilder; Bondekonen, der blev digter; Vibeke Stybe: Historien om Struwelpeter eller Den Store Bastian; Tordis Ørjasæter: Massemediene og barneboken (M. Brandt) 223. – Kirsten Bolvig, m. fl.: Søndags-BT (J. B. Nærø) 225. – Gert Smistrup: Fortsættes i næste nummer... (L. Bødker) 226. – Arne Martin Klausen: Kultur – variasjon og sammenheng (G. Nellemann) 228. – H. Meesenburg [red.]: Bygd (G. Nellemann) 229. – NEFA-dokumentation, nr. 1: Nordisk bibliografi for folkelivsforskere 1969-70; nr. 2: Nordisk etnologisk forskning 1971 (G. Nellemann) 229.

Forord

Årbogen FOLK OG KULTUR, der i fremtiden vil være den faste årslevering til foreningen Danmarks Folkeminders medlemmer, er et forsøg på at få de mange i tale, der er interesseret i studiet af dansk kultur, og det vil vi gøre ved at præsentere noget af det, vi mener er karakteristisk for dansk etnologisk-folkloristisk forskning, som den drives i dag.

Denne forskning er en del af videnskaben om mennesket som kultur- og samfundsvæsen. Det er etnologernes og folkloristernes opgave at studere kulturen i dens mange forskellige variationer og at søge at forklare, hvorfor mennesker har den og den kultur. For at tolke de mange enkelte kulturtræk, som møder os i dagligdagen, må vi både sætte dem ind i en historisk sammenhæng og se dem i et samfundsmæssigt perspektiv.

Det er vor hensigt, at årbogen i videst muligt omfang skal bringe stof af mere end rent akademisk interesse. Dansk etnologi og folkemindevidenskab dyrkes på mange måder rundt om i landet: ved provinsmuseerne og de lokalhistoriske arkiver, ved Dansk Folkemuseum og Frilandsmuseet, ved Dansk Folkemindesamling, ved Institut for europæisk folkelivsforskning og Institut for folkemindevidenskab, samt ved en række beslægtede institutioner. Meget af det arbejde, der udføres ved disse institutioner, er genstand for interesse langt ud over den snævrere faglige kreds, og vi håber med denne årbog at nå ud til så mange som muligt blandt disse interesserede.

Med starten af FOLK OG KULTUR er et gammelt ønske hos mange i de to fag, folkemindevidenskab og europæisk etnologi, gået i opfyldelse: de to sider af studiet af mennesker og deres kultur, som af historiske grunde er adskilt, men som sagligt er nært forbundne, finder nu sammen i en fælles optræden udadtil.

Redaktionen

